

Barne- og likestillingsdepartementet
Samlivs- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

323.30
8/4-08
200800972-34

Deres ref: 200800283- Vår ref: 2008/4127 Arkivkode: Dato: 03.04.2008
/SILS

Høringsuttalelse - Forslag om endring i barnelova, forkotteringsloven mv. Oppfølging av St.meld. nr. 19. (2006-2007)

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) viser til det utsendte forslag til endring i barnelova, forkotteringsloven mv. Det følgende er Barne-, ungdoms- og familiedirektoratets kommentar til endringene:

Barne- ungdoms og familiedirektoratet er fornøyd med at departementet har foretatt en bred evaluering av dagens bidragsordning, og at det nå er fremmet forslag til forbedringer i regelverket for å imøtekomme de svakheter dagens ordning har vist seg å ha for berørte foreldre, etter innføringen av bidragsreformen som trådte i kraft 1. oktober 2003. Direktoratet støtter i hovedsak de forslag til endringer som fremkommer i høringsnotatet av februar 2008, men ønsker i tillegg å kommentere enkelte av forslagene.

Kapittel 2 Fastsettelse og endring av barnebidrag.

2.7 Fradrag for samvær i bidraget.

Etter någjeldende ordning blir det kun gitt fradrag i bidraget som følge av samvær dersom omfanget av samværet dokumenteres gjennom skriftlige avtaler, rettsavgjørelse eller tvangskraftige vedtak. Dette selv om foreldrene er enige om at det faktisk er samvær, men er uenige om omfanget av dette. På samme måte blir de skriftlige avtalene eller avgjørelsene lagt til grunn fullt ut, selv om partene er enige om at den samværsordningen som i realiteten praktiseres mellom dem, avviker fra dette.

Som departementet påpeker, rammer dagens regelverk den store andelen foreldre som velger ikke å skriftliggjøre enigheten om f.eks samværsordningen, eller som over tid justerer eller går bort fra det som opprinnelig er avtalt/fastsatt skriftlig når det ikke lenger er tilpasset barnas livssituasjon eller behov. Selv om det i barnelovens § 52 er lagt til grunn at det f.eks i forbindelse med mekling skal etterstribes en *skriftlig* avtale mellom foreldrene, er det samtidig gjennomgående i barneloven vist til at det er barnets beste som til enhver tid skal være styrende for de avgjørelser både foreldre og offentlige instanser tar for barna og deres liv og oppvekst. I praksis vil de fleste foreldre ivareta dette ansvaret ved at de foretar løpende justeringer og tilpasninger av bl.a samværsordninger, uten

at dette nødvendigvis blir skriftliggjort. Direktoratet er kjent med at det oppleves som urimelig at det ikke tas hensyn til dette ved beregningen av bidragets størrelse, og at det kun er det som er nedfelt skriftlig som blir lagt til grunn. Dagens ordning kan hindre den enkelte familie når det gjelder smidige løsninger rundt det enkelte barn, fordi det økonomiske aspekt vil kunne være styrende i forhold til det foreldrene egentlig mener er barnets beste.

Vi støtter derfor departementets forslag om at muntlige avtaler skal likestilles med skriftlige avtaler, slik at muntlige avtaler også kan danne grunnlag for fradrag for samvær ved fastsettelse eller endring av bidraget.

Direktoratet er imidlertid i tvil om de foreslåtte endringene går langt nok når det legges opp til at det *kun* er i de tilfellene foreldrene er enige om en muntlig avtale av et visst omfang, og at den skal gi grunnlag for fradrag i bidraget. Det er i høringsnotatet vist til at det heller ikke nå skal tas utgangspunkt i *faktisk samvær* ved beregningen, bl.a. fordi dette vil være administrativt vanskelig å håndtere for arbeids- og velferdsetaten. Direktoratet har forståelse for at dette kan være vanskelige bevismessige spørsmål, men vi er av den oppfatning at det bør vurderes om ikke dette er noe som ligger innenfor NAVs kompetanse og ansvarsområde.

Størrelsen på bidraget er av stor velferdsmessig betydning både for bidragsmottaker og bidragspliktig. Etter direktoratets vurdering bør man derfor tilstrebe å endre regelverket slik at bidraget er i samsvar med den faktiske situasjonen. Dersom den faktiske situasjonen legges til grunn, vil dette også kunne stimulere til mer samvær, fordi den bidragspliktige vil få kompensert de faktiske utgiftene ved å ha samvær med barna gjennom reduksjon i bidraget.

Direktoratet støtter departementets forslag om at passivitet fra bidragsmottaker ikke skal hindre samværsfradrag der det faktisk er samvær. Her velger imidlertid departementet å avgjøre de bevismessige sidene ved en sak på en bestemt måte, selv om det ikke er enighet mellom partene om at de har en muntlig avtale om samvær av et visst omfang. Det er etter vår oppfatning motstrid mellom dette forslaget og konklusjonen om at det kun er enighet om at det er en muntlig avtale som skal kunne danne grunnlag for reduksjon i bidraget.

2.7.3 Beviskravet (dokumentasjonskravet).

Departementet foreslår å endre bevisbyrdereglene slik at det i alle tilfelle er den som påstår endring i bidraget på grunn av mindre samvær, som skal ha bevisbyrden for å godtgjøre påstanden. Etter gjeldende rett er bevisbyrdereglene ulike avhengig av om samværet er fastsatt i en privat avtale eller gjennom offentlig fastsatt samvær. Vi kan imidlertid ikke se at det er tilstrekkelig begrunnet hvorfor dette dokumentasjonskravet kun skal gjelde ved påstand om *mindre* samvær. Økt samvær utover det som er fastsatt eller avtalt, vil kunne gi grunnlag for reduksjon i bidraget, men i slike tilfeller fastholder departementet at det må inngås ny avtale, eller saken bringes inn for domstolene for ny avgjørelse dersom bidragsfastsettelsen skal kunne endres. Direktoratet mener dette kan ramme samværsforeldre urimelig hardt, og ber departementet vurdere på nytt om det er mulig å la det samme beviskravet gjelde også ved økt samvær. Det vil si at den som påstår endring i bidraget også på grunn av *økt samvær*, har bevisbyrden for å godtgjøre påstanden.

Kapittel 6 Reisekostnader ved samvær

Direktoratet støtter forslaget om at barnelovens § 44 om reisekostnader ved samvær endres til å omfatte også kostnader som samværsforelderen og bostedsforelderen har til å hente og bringe barnet til og fra samvær, samt kostnader samværsforelderen har til reise til barnet når samværet utøves der barnet bor. Dette vil etter vår mening stimulere til at samvær i større grad kan utøves der

barnet har sitt faste bosted, noe som igjen vil ha stor betydning når det gjelder samvær for de minste barna.

Med hilsen

Ann-Marit Sæbønes
Direktør

Hanne Bryde
Rådgiver